ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
της 11ης Ιουνίου 1991 *

Στην υπόθεση C-251/89,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του Sozialgericht Nürnberg (Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας) προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου μεταξύ

Νικολάου Αθανασόπουλου,

Σταματίνας Δεφίγκου,

Rosina Falcone,

Rosario Giganti,

Ελένης Κίτσου,

Mariano Lorenzo-Bozosa,

Agostino Palermo,

Χαρίκλειας Παπαδημητρίου,

José Rodríguez Martínez,

Francisco Torres Dona

και

Bundesanstalt für Arbeit,

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία των άρθρων 77, 78 και 81, στοιχεία α και δ, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας, όπως κωδικοποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2001/83 του Συμβουλίου, της 2ας Ιουνίου 1983 (ΕΕ L 230, σ. 6),

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

συγκείμενο από τους O. Due, Πρόεδρο, T. F. O'Higgins, J. C. Moitinho de Almeida και M. Díez de Velasco, προέδρους τμήματος, K. N. Κακούρη, F. A. Schockweiler, F. Grévisse, M. Zuleeg και P. J. G. Kapteyn, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: W. Van Gerven
γραμματέας: H. A. Rühl, κύριος υπάλληλος διοικήσεως,

λαμβάνοντας υπόψη τις γραπτές παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

— ο N. Αθανασόπουλος και η Σ. Δεφίγκου, εκπροσωπούμενοι από την Hannelore Runft, νομικό του κέντρου επανεντάξεως των επαναπατριζομένων Ελλήνων εργαζομένων στην Αθήνα,

— η R. Falcone, εκπροσωπούμενη από τον L. Fazi, Sozialsekretär του Patronato ACLI στο Augsbourg,

— οι R. Giganti και A. Palermo, εκπροσωπούμενοι από τον J. Stahlberg, δικηγόρο Μονάχου,

— ο M. Lorenzo-Bozosa, εκπροσωπούμενος από τον J. Prieto Peláez, προϊστάμενο της κοινωνικής υπηρεσίας του γενικού προξενείου της Ισπανίας στο Μόναχο,

— η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους E. Röder και J. Karl,

— η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον P. G. Ferri, avvocato dello Stato,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από την K. Banks, μέλος της Νομικής της Υπηρεσίας, επικουρούμενη από τον B. Schulte, του Max-Planck-Institut für ausländisches und internationales Sozialrecht του Μονάχου,

λαμβάνοντας υπόψη την έκθεση για την επ' ακροατηρίου συζήτηση,

αφού άκουσε τις προφορικές παρατηρήσεις των Ν. Αθανασοπούλου, Σ. Δεφίγκου, R. Falcone, R. Giganti, A. Palermo, M. Lorenzo-Bozosa, F. Torres Dona, εκπροσωπούμενοι από τον L. Enríquez Paradella, υπάλληλο της πρεσβείας της Ισπανίας στη Βόννη, της Γερμανικής Κυβερνήσεως, της Ιταλικής Κυβερνήσεως και της Επιτροπής κατά τη συνεδρίαση της 5ης Δεκεμβρίου 1990,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 24ης Ιανουαρίου 1991,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με Διάταξη της 29ης Ιουνίου 1989, που περιήλθε στο Δικαστήριο στις 8 Αυγούστου 1989, το Sozialgericht Nürnberg υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, προδικαστικά ερωτήματα ως προς την ερμηνεία των άρθρων 77, 78 και 81, στοιχεία α και δ, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας, όπως κωδικοποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2001/83 του Συμβουλίου, της 2ας Ιουνίου 1983 (ΕΕ L 230, σ. 6).

2 Τα ερωτήματα αυτά υποβλήθηκαν στο πλαίσιο δέκα διαφορών, που συνεκδικάσθηκαν από το εθνικό δικαστήριο, μεταξύ υπηκόων κρατών μελών άλλων πλην της Ομοσπον-

διακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και του Bundesanstalt für Arbeit, γερμανικού φορέα επιφορτισμένου με την εφαρμογή του νόμου περί επιδομάτων τέκνων (Bundeskindergeldgesetz, στο εξής: BKGG).

3 Οι προσφεύγοντες της κύριας δίκης κατοικούν όλοι στο έδαφος κρατών μελών άλλων πλην της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας. Άσκησαν εντούτοις κατά το παρελθόν δραστηριότητα ως μισθωτοί ή μη μισθωτοί εργαζόμενοι στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας ή αντλούν τα δικαιώματά τους από τέτοιους εργαζόμενους.

4 Πολλοί προσφεύγοντες της κύριας δίκης λαμβάνουν συγχρόνως σύνταξη δυνάμει της γερμανικής νομοθεσίας και σύνταξη δυνάμει νομοθεσίας του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου κατοικούν. Ορισμένοι από αυτούς είναι επίσης δικαιούχοι συντάξεων λόγω εργατικού ατυχήματος. Από τη διάταξη περί παραπομπής προκύπτει επίσης ότι πολλοί προσφεύγοντες, δικαιούχοι συντάξεων, λαμβάνουν επιπλέον οικογενειακά επιδόματα δυνάμει της νομοθεσίας του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου κατοικούν.

5 Ορισμένοι από τους προσφεύγοντες της κύριας δίκης συντηρούν ορφανά των οποίων ο αποθανών γονέας είχε υπαχθεί ως μισθωτός ή μη μισθωτός εργαζόμενος στη νομοθεσία της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και στη νομοθεσία του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου κατοικεί το ορφανό. Ορισμένοι από αυτούς λαμβάνουν οικογενειακά επιδόματα δυνάμει της νομοθεσίας αυτού του τελευταίου κράτους μέλους.

6 Όλοι οι προσφεύγοντες της κύριας δίκης ζήτησαν να λάβουν τα επιδόματα τέκνων (Kindergeld) που προβλέπει ο BKGG ή συμπλήρωμα ίσο προς τη διαφορά μεταξύ του ποσού των επιδομάτων αυτών και του ποσού των οικογενειακών επιδομάτων που προβλέπει η νομοθεσία του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου κατοικούν.

7 Το εθνικό δικαστήριο θεωρεί ότι το επίδομα τέκνου που προβλέπει ο BKGG αποτελεί παροχή για τέκνα συντηρούμενα από δικαιούχους συντάξεων του άρθρου 77, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71, που προαναφέρθηκε, τουλάχιστον όταν η χορήγηση του επιδόματος αυτού ζητείται από τον δικαιούχο συντάξεως άλλης πλην της

συντάξεως λόγω εργατικού ατυχήματος. θεωρεί εξάλλου ότι, όταν το επίδομα αυτό ζητείται από το ορφανό αποβιώσαντος μισθωτού ή μη μισθωτού εργαζομένου, το εν λόγω επίδομα πρέπει να θεωρείται ως παροχή για ορφανά του άρθρου 78, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71. Το εθνικό δικαστήριο αναφέρεται σχετικά στη δήλωση που έκανε η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας δυνάμει του άρθρου 5 του κανονισμού αυτού και παρατηρεί ότι το επίδομα τέκνου που προβλέπει ο BKGG αναφέρεται στη δήλωση αυτή ως παροχή αναφερόμενη στα άρθρα 77 και 78 του κανονισμού 1408/71.

8 Κατά το άρθρο 77, παράγραφος 2, στοιχείο β, i, του ίδιου κανονισμού, οι παροχές για συντηρούμενα τέκνα των δικαιούχων συντάξεων χορηγούνται « στον δικαιούχο συντάξεως που οφείλονται δυνάμει της νομοθεσίας περισσοτέρων κρατών μελών σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους στο έδαφος του οποίου κατοικεί (...) ». Ομοίως, κατά το άρθρο 78, παράγραφος 2, στοιχείο β, i, του κανονισμού αυτού οι παροχές για ορφανά χορηγούνται « για το ορφανό αποθανόντος μισθωτού ή μη μισθωτού ο οποίος είχε υπαχθεί στις νομοθεσίες πολλών κρατών μελών σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους στο έδαφος του οποίου κατοικεί το ορφανό (...) ».

9 Στις 17 Οκτωβρίου 1985 η διοικητική επιτροπή για την κοινωνική ασφάλιση των διακινουμένων εργαζομένων (στο εξής: διοικητική επιτροπή) εξέδωσε την απόφαση 129 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 77, 78 και 79, παράγραφος 3, του κανονισμού 1408/71 και του άρθρου 10, παράγραφος 1, στοιχείο β, ii, του κανονισμού (ΕΟΚ) 574/72 του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1972 (ΕΕ 1986, C 141, σ. 7, στο εξής: απόφαση 129).

10 Η παράγραφος 1 της αποφάσεως αυτής προβλέπει ότι, « όταν το ποσό των παροχών που αναφέρονται στο άρθρο 77, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71, τις οποίες ελάμβανε ο δικαιούχος σύνταξης, που οφείλεται δυνάμει της νομοθεσίας κράτους μέλους στο οποίο είχε τη συνήθη διαμονή [κατοικία] του, είναι ανώτερο από το ποσό των παροχών τις οποίες λαμβάνει δυνάμει της νομοθεσίας άλλου κράτους μέλους, το οποίο επίσης οφείλει σύνταξη και στο οποίο μετέφερε τη συνήθη διαμονή [κατοικία] του, το άρθρο 77, παράγραφος 2, εφαρμόζεται (...) κατά τρόπον ώστε το δικαίωμα παροχών δυνάμει της νομοθεσίας του πρώτου κράτους μέλους να διατη-

ρείται, στο μέτρο που το ποσό των παροχών αυτών υπερβαίνει το ποσό των παροχών που πραγματικά εισπράττεται δυνάμει της νομοθεσίας της νέας χώρας συνήθους διαμονής [κατοικίας] ». Η παράγραφος 5 της αποφάσεως 129 ορίζει ότι, στην περίπτωση αυτή, ο αρμόδιος φορέας του πρώτου κράτους μέλους χορηγεί συμπλήρωμα στις παροχές που χορηγούνται δυνάμει της νομοθεσίας του δευτέρου κράτους μέλους, ίσο με τη διαφορά μεταξύ του ποσού των παροχών το οποίο εισπράττεται πραγματικά δυνάμει της νομοθεσίας αυτής και του ποσού των παροχών που οφείλονται δυνάμει της νομοθεσίας του πρώτου κράτους μέλους.

11 Εξάλλου, δυνάμει των παραγράφων 2 και 5 της προαναφερθείσας αποφάσεως 129, πανομοιότυποι κανόνες εφαρμόζονται για τη χορήγηση των παροχών που αναφέρονται στο άρθρο 78, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71, όταν το ορφανό μεταφέρει την κατοικία του από ένα κράτος μέλος, δυνάμει της νομοθεσίας του οποίου χορηγήθηκαν οι παροχές αυτές, σε άλλο κράτος μέλος, δυνάμει της νομοθεσίας του οποίου οφείλονται τέτοιες παροχές για το ορφανό αυτό.

12 Εξάλλου, η απόφαση 129 διευκρινίζει τον τρόπο υπολογισμού και καταβολής του συμπληρώματος παροχών που οφείλεται στον δικαιούχο συντάξεων, ή για το ορφανό, σύμφωνα με τις παραγράφους 1, 2 και 5 της αποφάσεως, καθώς και τις υποχρεώσεις που υπέχουν οι αρμόδιοι φορείς των οικείων κρατών μελών. Προβλέπει σχετικά ότι ο αρμόδιος φορέας του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου κατοικεί ο δικαιούχος συντάξεων, ή το ορφανό, γνωστοποιεί ορισμένες πληροφορίες στον αρμόδιο φορέα του κράτους μέλους που οφείλει το συμπλήρωμα παροχών.

13 Ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, καθώς και κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας που προηγήθηκε της ασκήσεως των προσφυγών ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, το καθού της κύριας δίκης αντιτάχθηκε στα αιτήματα των προσφευγόντων της κύριας δίκης υποστηρίζοντας ιδίως ότι, δυνάμει των άρθρων 77 και 78 του κανονισμού 1408/71, οι παροχές για τέκνα συντηρούμενα από δικαιούχους συντάξεων και οι παροχές για ορφανά πρέπει, λαμβανομένης υπόψη της καταστάσεως των προσφευγόντων της κύριας δίκης, να χορηγούνται σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου κατοικούν. Υπογράμμισε εξάλλου ότι ο BKGG εξαρτά την καταβολή των επιδομάτων για συντηρούμενα τέκνα από την προϋπόθεση ότι το τέκνο που μπορεί να ληφθεί υπόψη και το πρόσωπο που το συντηρεί κατοικούν στο εθνικό έδαφος. Η προϋπόθεση όμως αυτή δεν πληρούται στην περίπτωση των προσφευγόντων της κύριας δίκης.

14 Επιπλέον, στο μέτρο που οι προσφεύγοντες της κύριας δίκης επικαλέστηκαν, προς υποστήριξη της προσφυγής τους, τις διατάξεις της αποφάσεως 129, το καθού της κύριας δίκης υποστήριξε ότι η απόφαση αυτή δεν μπορεί να παράσχει δικαιώματα που δεν προβλέπει ούτε ο κανονισμός 1408/71 ούτε η νομοθεσία των κρατών μελών. Εξάλλου, υπογράμμισε ότι η απόφαση 129 δεν θα μπορούσε να τεθεί σε εφαρμογή από τις υπηρεσίες του. Πράγματι, η απόφαση αυτή δεν διευκρινίζει τον φορέα ο οποίος, σε κάθε κράτος μέλος, είναι επιφορτισμένος να γνωστοποιήσει τις πληροφορίες που αναφέρονται στην απόφαση αυτή σχετικά με τον υπολογισμό του συμπληρώματος παροχών στον αρμόδιο φορέα του κράτους μέλους που οφείλει το συμπλήρωμα αυτό. Σε ορισμένα όμως κράτη μέλη οι πληροφορίες αυτές θα μπορούσαν να παρασχεθούν από περισσότερους φορείς. Κατά την άποψη του καθού της κύριας δίκης, το γεγονός ότι η απόφαση 129 δεν διευκρινίζει τον φορέα που είναι επιφορτισμένος να παράσχει τις εν λόγω πληροφορίες καθιστά δύσκολη, αν όχι αδύνατη, τη θέση της αποφάσεως αυτής σε εφαρμογή.

15 Υπό τις συνθήκες αυτές το εθνικό δικαστήριο αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία μέχρις ότου αποφανθεί το Δικαστήριο επί των ακολούθων προδικαστικών ερωτημάτων:

« 1) Το κράτος μέλος, το οποίο παρέχει σύνταξη σε διακινούμενο εργαζόμενο που άλλοτε απησχολείτο και ήταν ασφαλισμένος σ' αυτό ή στα ορφανά του, οφείλει, σύμφωνα με τα άρθρα 77 και 78 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71, να καταβάλλει το ποσό της διαφοράς μεταξύ των οικογενειακών επιδομάτων που χορηγεί και των οικογενειακών επιδομάτων που οφείλονται βάσει της νομοθεσίας άλλου κράτους μέλους, στο οποίο κατοικούν ο δικαιούχος της συντάξεως και τα τέκνα ή τα ορφανά του και το οποίο επίσης χορηγεί σύνταξη, όταν η αξίωση για οικογενειακά επιδόματα σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο του πρώτου κράτους μέλους, στην προκειμένη περίπτωση για επίδομα τέκνων σύμφωνα με το Bundeskindergeldgesetz (ομοσπονδιακό νόμο περί επιδομάτων τέκνων), προϋποθέτει ότι τόσο ο δικαιούχος όσο και το τέκνο κατοικούν εντός του κράτους; Εφαρμόζεται το άρθρο 77 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71, ενδεχομένως ενόψει της δηλώσεως της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας της 9ης Ιουνίου 1980 (ΕΕ C 139, σ. 7), στον δικαιούχο γερμανικής συντάξεως λόγω εργατικού ατυχήματος, ο οποίος ζητεί τη χορήγηση επιδόματος τέκνου κατά το γερμανικό δίκαιο;

2) Υφίσταται η αξίωση αυτή, ακόμη και όταν η αξίωση επί της συντάξεως δεν γεννάται παρά μόνο μετά την επιστροφή του εργαζομένου στην πατρίδα του και τη συνακόλουθη αλλαγή κατοικίας; Δικαιούται στην περίπτωση αυτή ο δικαιούχος της συντάξεως επίδομα τέκνων μόνο για τα μέλη της οικογενείας του, για τα οποία υπήρχε αξίωση πριν την αλλαγή της κατοικίας του, ή για όλα τα μέλη που έχει η οικογένειά του κατά τον χρόνο που λαμβάνει τη σύνταξη, περιλαμβανομένων και εκείνων που γεννήθηκαν μετά την αλλαγή της κατοικίας του;

3) Αν υποτεθεί ότι υφίσταται αξίωση για επίδομα τέκνων κατ' εφαρμογή των άρθρων 77 και 78 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71, τότε είναι το επίδομα αυτό πλήρες ή μειωμένο ανάλογα με το εισόδημα, σύμφωνα με τις γερμανικές εθνικές διατάξεις περί μειώσεως (άρθρα 10 και 11 του BKGG); Πώς πρέπει, στην περίπτωση αυτή, να υπολογιστεί το τμήμα που εξαρτάται από το εισόδημα; Πώς πρέπει στην περίπτωση αυτή να υπολογιστούν τα καθαρά εισοδήματα του δικαιούχου της συντάξεως ή των ορφανών και των μελών της οικογενείας του που εισπράττεται σε άλλο κράτος μέλος, τα οποία εξαρτώνται από διάφορα αφορολόγητα ποσά και άλλες φορολογικές απαλλαγές, και πώς πρέπει να καταλογιστούν στο εισόδημα που ενδιαφέρει από την άποψη των διατάξεων περί επιδόματος τέκνων;

4) Λαμβανομένου υπόψη του άρθρου 81, στοιχεία α και δ, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71, αρκεί η απόφαση της διοικητικής επιτροπής 129 της 17ης Οκτωβρίου 1985; Αποτελεί, ειδικότερα, υποχρέωση της διοικητικής επιτροπής να καθορίσει ποιος από τους διαφόρους ασφαλιστικούς φορείς άλλου κράτους μέλους οφείλει να δώσει δεσμευτικές πληροφορίες; »

16 Στην έκθεση για την επ' ακροατηρίου συζήτηση αναπτύσσονται διεξοδικώς τα πραγματικά περιστατικά των διαφορών της κύριας δίκης, η εφαρμοστέα ρύθμιση, η εξέλιξη της διαδικασίας καθώς και οι γραπτές παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν στο Δικαστήριο. Τα στοιχεία αυτά της δικογραφίας δεν επαναλαμβάνονται κατωτέρω παρά μόνο καθόσον απαιτείται για τη συλλογιστική του Δικαστηρίου.

Επί του πρώτου ερωτήματος

17 Όσον αφορά το πρώτο σκέλος του πρώτου ερωτήματος που υπέβαλε το εθνικό δικαστήριο, πρέπει προκαταρκτικά να υπενθυμιστεί ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, το άρθρο 77, παράγραφος 2, στοιχείο β, i, και το άρθρο 78, παράγραφος 2, στοιχείο β, i, του κανονισμού 1408/71 δεν μπορούν να ερμηνεύονται κατά τρόπο στερούντα από τον εργαζόμενο ή το ορφανό αποθανόντος εργαζομένου το δικαίωμα επί ευνοϊκοτέρων παροχών, με την αντικατάσταση των παροχών, που οφείλονται από ένα κράτος μέλος, από τις παροχές που οφείλονται από άλλο κράτος μέλος. Κατά συνέπεια όταν, στις περιπτώσεις που αναφέρονται στις διατάξεις αυτές, το ποσό των παροχών που καταβάλλει το κράτος κατοικίας υπολείπεται του ποσού των παροχών τις οποίες χορηγεί το άλλο κράτος που τις οφείλει, ο εργαζόμενος, ή το ορφανό αποθανόντος εργαζομένου, διατηρεί το δικαίωμα επί του υψηλοτέρου ποσού και δικαιούται να λαμβάνει από τον αρμόδιο φορέα του τελευταίου αυτού κράτους συμπλήρωμα παροχών ίσο με τη διαφορά μεταξύ αυτών των δύο ποσών (βλ. την απόφαση της 14ης Μαρτίου 1989, 1/88, Baldi, Συλλογή 1989, σ. 667· όμοια απόφαση της 9ης Ιουλίου 1980, 807/79, Gravina, Συλλογή 1980, σ. 2205, σκέψη 8).

18 Με το πρώτο σκέλος του πρώτου ερωτήματος το εθνικό δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν αν ο εργαζόμενος και το ορφανό του αποθανόντος εργαζομένου δικαιούνται τέτοιο συμπλήρωμα παροχών όταν η νομοθεσία του κράτους μέλους που χορηγεί τις ευνοϊκότερες παροχές εξαρτά τη χορήγηση των παροχών αυτών από την προϋπόθεση ότι ο δικαιούχος και το τέκνο που μπορεί να ληφθεί υπόψη κατοικούν στο εθνικό έδαφος.

19 Πρέπει σχετικά να υπογραμμιστεί ότι ο κανονισμός 1408/71 πρέπει να ερμηνεύεται υπό το πρίσμα του σκοπού που επιδιώκει το άρθρο 51 της Συνθήκης, βάσει του οποίου εκδόθηκε ο κανονισμός αυτός, σκοπού που συνίσταται στην εξασφάλιση της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων.

20 Ο σκοπός αυτός δεν θα είχε επιτευχθεί αν, εκτός από τις περιπτώσεις που προβλέπει ρητά η κοινοτική ρύθμιση σύμφωνα με τους σκοπούς της Συνθήκης, η νομοθεσία ενός κράτους μέλους εξαρτούσε τη χορήγηση των πλεονεκτημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως που οφείλονται δυνάμει της νομοθεσίας αυτής από την προϋπόθεση ότι ο εργαζόμενος κατοικεί στο έδαφος του κράτους μέλους. Όσον αφορά τις παροχές για τέκνα συντηρούμενα από δικαιούχους συντάξεων και τις παροχές για ορφανά, το άρθρο 77, παράγραφος 2, και το άρθρο 78, παράγραφος 2, του κανονισμού 1408/71 προβλέπουν ρητά ότι οι παροχές αυτές χορηγούνται, σύμφωνα με τους κανόνες που προβλέπουν οι διατάξεις αυτές, οποιοδήποτε και αν είναι το κράτος μέλος κατοικίας του δικαιούχου συντάξεως και των τέκνων ή του ορφανού ή του προσώπου που βαρύνεται όντως με τη συντήρησή του.

21 Εξάλλου, το δικαίωμα συμπληρώματος παροχών για ορφανά ή για τέκνα συντηρούμενα από δικαιούχους συντάξεων αναγνωρίζεται στα ορφανά και στους δικαιούχους συντάξεων ακριβώς όταν αυτοί δεν κατοικούν στο έδαφος του κράτους μέλους που χορηγεί τις ευνοϊκότερες παροχές. Κατά συνέπεια, η αναγνώριση τέτοιου δικαιώματος θα εστερείτο κάθε χρησιμότητας αν η νομοθεσία του κράτους μέλους αυτού εξαρτούσε τη χορήγηση των παροχών από την προϋπόθεση ότι τόσο ο δικαιούχος όσο και το τέκνο που μπορεί να ληφθεί υπόψη κατοικούν στο εθνικό έδαφος και αν η προϋπόθεση αυτή μπορούσε να αντιταχθεί στο ορφανό και στον δικαιούχο συντάξεως που ζητεί να λάβει συμπλήρωμα παροχών.

22 Στο πρώτο σκέλος του πρώτου ερωτήματος που υπέβαλε το εθνικό δικαστήριο πρέπει επομένως να δοθεί η απάντηση ότι όταν, στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 77, παράγραφος 2, στοιχείο β, i, και στο άρθρο 78, παράγραφος 2, στοιχείο β, i, του κανονισμού 1408/71, το ποσό των παροχών που προβλέπει το κράτος μέλος κατοικίας είναι κατώτερο του ποσού των παροχών που οφείλει άλλο κράτος μέλος, ο δικαιούχος συντάξεως ή το ορφανό του αποθανόντος εργαζομένου δικαιούται να λάβει από τον αρμόδιο φορέα του κράτους αυτού συμπλήρωμα παροχών ίσο προς τη διαφορά μεταξύ των δύο ποσών, ακόμη και όταν η νομοθεσία του κράτους αυτού εξαρτά τη χορήγηση των παροχών από την προϋπόθεση ότι τόσο ο δικαιούχος όσο και το δυνάμενο να ληφθεί υπόψη τέκνο κατοικούν στο εθνικό έδαφος.

23 Από τη διάταξη περί παραπομπής προκύπτει ότι με το δεύτερο σκέλος του πρώτου ερωτήματος το εθνικό δικαστήριο ερωτά αν, λαμβανομένης υπόψη της δηλώσεως που έκανε η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας δυνάμει του άρθρου 5 του κανονισμού 1408/71, το άρθρο 77 του κανονισμού αυτού εφαρμόζεται επί του επιδόματος τέκνου που προβλέπει ο BKGG όταν το επίδομα αυτό ζητείται από δικαιούχο συντάξεως λόγω εργατικού ατυχήματος.

24 Το εθνικό δικαστήριο παρατηρεί σχετικά ότι κατά το άρθρο 77, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71 τα συμπληρώματα συντάξεων που χορηγούνται για τα τέκνα δικαιούχων συντάξεων βάσει συστημάτων ασφαλίσεως για εργατικά ατυχήματα και επαγγελματικές ασθένειες εξαιρούνται του πεδίου εφαρμογής του άρθρου 77. Θεωρεί ότι στον αποκλεισμό αυτό μπορεί να δοθεί η έννοια ότι όλες οι οικογενειακές παροχές που χορηγούνται για τέκνα δικαιούχων τέτοιων συντάξεων εξαιρούνται του πεδίου εφαρμογής του άρθρου 77.

25 Κατά το άρθρο 5 του κανονισμού 1408/71, « τα κράτη μέλη αναφέρουν, σε δηλώσεις που κοινοποιούνται και δημοσιεύονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 97 (...) τις παροχές που προβλέπονται στα άρθρα 77 και 78 ».

26 Στη δήλωση που προβλέπεται στο άρθρο 5 του κανονισμού 1408/71 (Abl. 1980, C 139, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε (ΕΕ 1983, C 351, σ. 1), η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας δήλωσε ότι αποτελούν παροχές του άρθρου 77 του κανονισμού « τα επιδόματα τέκνων » που προβλέπει ο « νόμος περί επιδομάτων τέκνων (Bundeskindergeldgesetz) της 14ης Απριλίου 1964, όπως ισχύει μετά την τροποποίηση και συμπλήρωσή του ».

27 Η δήλωση αυτή δεν περιέχει καμία εξαίρεση για την περίπτωση που το επίδομα τέκνου που προβλέπει ο BKGG καταβάλλεται, εν όλω ή εν μέρει, στους δικαιούχους συντάξεως λόγω εργατικού ατυχήματος.

28 Το γεγονός ότι ορισμένες παροχές για τέκνα συντηρούμενα από δικαιούχους συντάξεων που χορηγούνται βάσει νόμου ή εθνικής ρυθμίσεως δεν αναφέρθηκαν στη δήλωση του άρθρου 5 του κανονισμού 1408/71 δεν αποδεικνύει, από μόνο του, ότι οι παροχές αυτές δεν αποτελούν παροχές του άρθρου 77 του κανονισμού, πρέπει όμως, αντίθετα, να θεωρηθεί ότι, όταν τέτοιες παροχές αναφέρονται στη δήλωση αυτή, τότε αποτελούν παροχές του άρθρου 77 του κανονισμού.

29 Κατά συνέπεια, στο δεύτερο σκέλος του πρώτου ερωτήματος πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι, λαμβανομένης υπόψη της δηλώσεως στην οποία προέβη η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας δυνάμει του άρθρου 5 του κανονισμού 1408/71, το επίδομα τέκνων που προβλέπει ο BKGG πρέπει να θεωρηθεί ως παροχή προβλεπόμενη στο άρθρο 77 του κανονισμού αυτού, όταν το επίδομα αυτό ζητείται από τον δικαιούχο συντάξεως λόγω εργατικού ατυχήματος.

Επί του δευτέρου ερωτήματος

30 Από τη διάταξη περί παραπομπής προκύπτει ότι, με το δεύτερο ερώτημα, το εθνικό δικαστήριο ερωτά, καταρχάς, αν ο εργαζόμενος, ο οποίος δικαιούται σύνταξη δυνάμει

της νομοθεσίας του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου κατοικεί και ο οποίος αποκτά δικαίωμα χορηγήσεως συντάξεως δυνάμει της νομοθεσίας του κράτους μέλους που χορηγεί τις ευνοϊκότερες παροχές, μετά τη μεταφορά της κατοικίας του στο πρώτο κράτος μέλος, δικαιούται να λάβει από το δεύτερο κράτος μέλος συμπλήρωμα παροχών. Το εθνικό δικαστήριο ερωτά ακόμη αν το συμπλήρωμα παροχών πρέπει να υπολογιστεί λαμβανομένων υπόψη των τέκνων του δικαιούχου συντάξεων που γεννήθηκαν μετά τη μεταφορά της κατοικίας του στο κράτος μέλος που χορηγεί τις λιγότερο ευνοϊκές παροχές.

31 Το εθνικό δικαστήριο παρατηρεί σχετικά ότι με την απόφαση της 12ης Ιουνίου 1980, 733/79, Laterza (Συλλογή 1980, σ. 1915), το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι το άρθρο 77, παράγραφος 2, στοιχείο β, i, του κανονισμού 1408/71 έχει την έννοια ότι το δικαίωμα επί οικογενειακών παροχών εις βάρος του κράτους μέλους, στο έδαφος του οποίου κατοικεί ο δικαιούχος συντάξεως αναπηρίας, δεν εξαφανίζει το δικαίωμα οικογενειακών παροχών μεγαλυτέρου ποσού, το οποίο έχει γεννηθεί προηγουμένως εις βάρος άλλου κράτους μέλους. Κατά την άποψη του εθνικού δικαστηρίου, το δικαίωμα συμπληρώματος παροχών εις βάρος του κράτους μέλους που χορηγεί τις ευνοϊκότερες παροχές μπορεί, επομένως, να αποσκοπεί αποκλειστικά στην εξασφάλιση της διατηρήσεως των κεκτημένων δικαιωμάτων πριν την αλλαγή κατοικίας.

32 Πρέπει καταρχάς να επισημανθεί ότι το δικαίωμα επί των παροχών που προβλέπονται στο άρθρο 77 του κανονισμού 1408/71 συνδέεται με το δικαίωμα χορηγήσεως συντάξεως. Πράγματι, από το άρθρο 77, παράγραφος 2, προκύπτει ότι οι παροχές αυτές χορηγούνται σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους μέλους ή ενός των κρατών μελών που οφείλουν σύνταξη στον ενδιαφερόμενο.

33 Πρέπει στη συνέχεια να υπογραμμιστεί ότι η αναγνώριση δικαιώματος συμπληρώματος παροχών αποσκοπεί στο να διευκολύνει την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων εξασφαλίζοντας στους ενδιαφερομένους τη λήψη του ποσού των παροχών που θα τους χορηγούνταν αν είχαν διατηρήσει την κατοικία τους στο κράτος μέλος που χορηγεί τις ευνοϊκότερες παροχές.

34 Αν το δικαίωμα επί του συμπληρώματος αυτού δεν είχε αναγνωριστεί στους εργαζομένους που αποκτούν δικαίωμα συντάξεως δυνάμει της νομοθεσίας του κράτους μέλους

που χορηγεί τις ευνοϊκότερες παροχές μετά τη μεταφορά της κατοικίας τους στο έδαφος του άλλου κράτους μέλους που επίσης τους οφείλει σύνταξη, αυτό θα δημιουργούσε εμπόδιο στην ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων.

35 Πράγματι, στην περίπτωση αυτή, οι εργαζόμενοι θα ήταν υποχρεωμένοι να διατηρήσουν την κατοικία τους στο έδαφος του κράτους μέλους που χορηγεί τις ευνοϊκότερες παροχές μέχρι την ημερομηνία κατά την οποία θα εδικαιούντο σύνταξη δυνάμει της νομοθεσίας αυτού του κράτους μέλους, ώστε να λάβουν τις παροχές αυτές.

36 Η κατάσταση αυτή θα ήταν αντίθετη προς τον σκοπό που επιδιώκει ο κανονισμός 1408/71 και που δικαιολογεί την αναγνώριση δικαιώματος συμπληρώματος παροχών.

37 Βάσει των παρατηρήσεων αυτών το συμπλήρωμα παροχών πρέπει επίσης να χορηγείται λαμβανομένων υπόψη όχι μόνο των τέκνων που συντηρούνται από τον δικαιούχο συντάξεως και γεννήθηκαν πριν τη μεταφορά της κατοικίας του στο κράτος μέλος που χορηγεί τις λιγότερο ευνοϊκές παροχές, αλλά και των τέκνων που γεννήθηκαν μετά τη μεταφορά της κατοικίας του.

38 Κατά συνέπεια, στο πρώτο σκέλος του δευτέρου ερωτήματος που υπέβαλε το εθνικό δικαστήριο πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το δικαίωμα συμπληρώματος παροχών για τα συντηρούμενα τέκνα δικαιούχων συντάξεων υφίσταται ακόμη και όταν ο δικαιούχος συντάξεως αποκτά δικαίωμα συντάξεως δυνάμει της νομοθεσίας του κράτους μέλους που χορηγεί τις ευνοϊκότερες παροχές, αφού μετέφερε την κατοικία του σε άλλο κράτος μέλος, το οποίο του οφείλει παροχές δυνάμει του άρθρου 77, παράγραφος 2, του κανονισμού 1408/71. Εξάλλου, στο δεύτερο σκέλος του δευτέρου ερωτήματος πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το συμπλήρωμα παροχών για συντηρούμενα τέκνα δικαιούχων συντάξεων πρέπει να χορηγείται λαμβανομένων υπόψη όλων των συντηρουμένων τέκνων του δικαιούχου συντάξεως, περιλαμβανομένων και εκείνων που γεννήθηκαν μετά τη μεταφορά της κατοικίας του στο κράτος μέλος που χορηγεί τις λιγότερο ευνοϊκές παροχές.

Επί του τρίτου ερωτήματος

39 Πρέπει προκαταρκτικά να υπογραμμιστεί ότι, στο πλαίσιο του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, το Δικαστήριο δεν είναι αρμόδιο να αποφαίνεται επί της ερμηνείας εθνικών νομοθετικών ή κανονιστικών διατάξεων. Μπορεί εντούτοις να παράσχει στο εθνικό δικαστήριο τα στοιχεία ερμηνείας του κοινοτικού δικαίου που θα του επιτρέψουν να επιλύσει το νομικό πρόβλημα που του υποβλήθηκε.

40 Επομένως το τρίτο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να θεωρηθεί ότι αφορά το αν, όταν η νομοθεσία του κράτους μέλους που οφείλει τις παροχές που προβλέπονται στο άρθρο 77 ή στο άρθρο 78 του κανονισμού 1408/71, ή συμπλήρωμα παροχών, προβλέπει ότι το ποσό των παροχών αυτών μειώνεται αναλόγως του ετησίου καθαρού εισοδήματος του δικαιούχου και των μελών της οικογενείας του, τα άρθρα 77 και 78 του κανονισμού 1408/71 επιτρέπουν τη μείωση αυτή στην περίπτωση που ο δικαιούχος των παροχών ή του συμπληρώματος παροχών κατοικεί σε άλλο κράτος μέλος. Σε καταφατική περίπτωση το εθνικό δικαστήριο ερωτά πώς πρέπει να καθοριστεί το καθαρό ετήσιο εισόδημα του δικαιούχου και των μελών της οικογενείας του και να ληφθεί υπόψη για τον υπολογισμό του ποσού των παροχών, ή του συμπληρώματος παροχών, που δικαιούται ο δικαιούχος, χωρίς να παραβιαστούν οι κανόνες του κοινοτικού δικαίου.

41 Όσον αφορά το πρώτο σκέλος του ερωτήματος αυτού, πρέπει να εξεταστεί χωριστά η περίπτωση κατά την οποία το κράτος μέλος, του οποίου η νομοθεσία προβλέπει ότι οι παροχές που προβλέπονται στο άρθρο 77 ή στο άρθρο 78 του κανονισμού 1408/71 μειώνονται αναλόγως του καθαρού ετησίου εισοδήματος του δικαιούχου και των μελών της οικογενείας του, είναι το κράτος μέλος που οφείλει τις παροχές δυνάμει του άρθρου 77, παράγραφος 2, ή του άρθρου 78, παράγραφος 2, από την περίπτωση κατά την οποία το κράτος μέλος του οποίου η νομοθεσία προβλέπει τη μείωση αυτή είναι το κράτος από το οποίο ζητείται η καταβολή συμπληρώματος παροχών.

42 Όσον αφορά καταρχάς την πρώτη περίπτωση, πρέπει να υπενθυμιστεί ότι, δυνάμει του άρθρου 77 του κανονισμού 1408/71, οι παροχές για τέκνα συντηρούμενα από δικαιούχους συντάξεων χορηγούνται σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους μέλους που ορίζεται στο άρθρο 77, παράγραφος 2, οποιοδήποτε και αν είναι το κράτος μέλος στο έδαφος του οποίου κατοικούν ο δικαιούχος συντάξεως ή τα τέκνα του. Ομοίως, δυνάμει του άρθρου 78 του κανονισμού αυτού, οι παροχές για ορφανά χορηγούνται σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους μέλους που ορίζεται στο άρθρο 78, παρά-

γραφος 2, οποιοδήποτε και αν είναι το κράτος μέλος κατοικίας του ορφανού ή του προσώπου που όντως βαρύνεται με τη συντήρησή του.

43 Κατά συνέπεια, όταν η εθνική νομοθεσία που εφαρμόζεται δυνάμει του άρθρου 77, παράγραφος 2, ή του άρθρου 78, παράγραφος 2, του κανονισμού 1408/71 προβλέπει ότι το ποσό των παροχών μειώνεται αναλόγως του καθαρού ετησίου εισοδήματος του δικαιούχου των παροχών αυτών και των μελών της οικογενείας του, τα άρθρα 77 και 78 του κανονισμού αυτού επιτρέπουν τέτοια μείωση όταν ο δικαιούχος των παροχών κατοικεί στο έδαφος κράτους μέλους διαφορετικού από το κράτος μέλος που οφείλει τις παροχές.

44 Όσον αφορά στη συνέχεια την περίπτωση κατά την οποία το κράτος μέλος, του οποίου η νομοθεσία προβλέπει τέτοια μείωση, είναι το κράτος από το οποίο ζητείται η καταβολή συμπληρώματος παροχών, πρέπει να υπενθυμιστεί ότι η αναγνώριση δικαιώματος για τέτοιο συμπλήρωμα αποσκοπεί στο να εξασφαλίσει στους ενδιαφερομένους τη λήψη του ποσού των παροχών που θα τους χορηγούνταν αν είχαν διατηρήσει την κατοικία τους στο έδαφος του κράτους μέλους που χορηγεί τις ευνοϊκότερες παροχές.

45 Κατά συνέπεια, για να καθοριστεί αν ο προσφεύγων δικαιούται συμπληρώματος παροχών εις βάρος κράτους μέλους και για να υπολογιστεί το ποσό του συμπληρώματος αυτού πρέπει να γίνει σύγκριση του ποσού των παροχών που πράγματι εισπράχθηκαν στο κράτος μέλος στο έδαφος του οποίου μετέφερε την κατοικία του και του ποσού των παροχών που θα ελάμβανε αν είχε διατηρήσει την κατοικία του στο έδαφος του κράτους μέλους από το οποίο ζητείται η καταβολή του συμπληρώματος.

46 Από αυτό προκύπτει ότι όταν η νομοθεσία του κράτους μέλους, από το οποίο ζητείται συμπλήρωμα παροχών, προβλέπει ότι το ποσό των παροχών μειώνεται αναλόγως του ετησίου καθαρού εισοδήματος του δικαιούχου και των μελών της οικογενείας του, η μείωση αυτή μπορεί επίσης να λάβει χώρα όταν ο ενδιαφερόμενος κατοικεί στο έδαφος άλλου κράτους μέλους.

47 Για να δοθεί απάντηση στο δεύτερο σκέλος του τρίτου ερωτήματος πρέπει να εφαρμοστούν οι κρίσιμες διατάξεις της νομοθεσίας του κράτους μέλους που οφείλει τις

παροχές ή το συμπλήρωμα παροχών ως εάν ο δικαιούχος και τα μέλη της οικογενείας του που κατοικούν στο ίδιο κράτος μέλος με αυτόν κατοικούσαν στο έδαφος του κράτους μέλους που οφείλει τις παροχές και ως εάν εισέπρατταν εκεί τα εισοδήματα που λαμβάνουν στο κράτος μέλος κατοικίας τους.

48 Για τον σκοπό αυτό, ο αρμόδιος φορέας του κράτους μέλους που οφείλει τις παροχές μπορεί να ζητήσει από τον δικαιούχο των παροχών ή του συμπληρώματος παροχών και τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους κατοικίας όλες τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για τον υπολογισμό, σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους μέλους που οφείλει τις παροχές, των καθαρών ετησίων εισοδημάτων του ενδιαφερομένου και των μελών της οικογενείας του, καθώς και τα στοιχεία που αποδεικνύουν την ακρίβεια των παρεχομένων πληροφοριών.

49 Πρέπει εντούτοις να προστεθεί ότι ο αρμόδιος φορέας του κράτους μέλους που οφείλει τις παροχές δεν μπορεί να ζητήσει από τον ενδιαφερόμενο πληροφορίες και αποδεικτικά στοιχεία διαφορετικά από αυτά που μπορεί να προσκομίσει πρόσωπο που επιδεικνύει τη συνήθη επιμέλεια και κατοικεί στο ίδιο κράτος μέλος. Εξάλλου, στην περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος δεν προσκομίζει τα αιτούμενα στοιχεία ή τις πληροφορίες, δεν μπορεί να του επιβληθεί κύρωση παρά μόνον αν η ίδια κύρωση επιβάλλεται στους δικαιούχους των ίδιων παροχών που κατοικούν στο έδαφος του ίδιου κράτους μέλους που οφείλει τις παροχές και οι οποίοι δεν προσκομίζουν τα ίδια ή ισοδύναμα αποδεικτικά στοιχεία ή πληροφορίες.

50 Κατά συνέπεια, στο τρίτο ερώτημα που υπέβαλε το εθνικό δικαστήριο πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι, όταν η νομοθεσία του κράτους μέλους που οφείλει τις παροχές του άρθρου 77 ή του άρθρου 78 του κανονισμού 1408/71, ή συμπλήρωμα παροχών, προβλέπει ότι το ποσό των παροχών αυτών μειώνεται αναλόγως του καθαρού ετησίου εισοδήματος του δικαιούχου και των μελών της οικογενείας του, τα άρθρα 77 και 78 του κανονισμού 1408/71 επιτρέπουν τη μείωση αυτή στην περίπτωση που ο δικαιούχος κατοικεί στο έδαφος άλλου κράτους μέλους και όχι στο κράτος μέλος που οφείλει τις παροχές. Για να προσδιοριστεί στην περίπτωση αυτή το καθαρό ετήσιο εισόδημα του δικαιούχου και των μελών της οικογενείας του και να υπολογιστεί το ποσό των παροχών ή του συμπληρώματος παροχών του δικαιούχου, ο αρμόδιος φορέας του κράτους μέλους που οφείλει τις παροχές πρέπει να εφαρμόσει τις σχετικές διατάξεις της νομοθεσίας αυτού του κράτους μέλους ως εάν ο δικαιούχος και τα μέλη της οικογενείας του που κατοικούν στο ίδιο κράτος μέλος με αυτόν κατοικούσαν στο έδαφος του κράτους μέλους που οφείλει τις παροχές και εισέπρατταν εκεί τα εισοδήματα που λαμβάνουν στο κράτος μέλος της κατοικίας τους, στηριζόμενος προς τούτο στις πληροφορίες και τα αποδεικτικά στοιχεία που παρέχουν, κατόπιν αιτήσεώς του, ο δικαιούχος και οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους κατοικίας.

Επί του τετάρτου ερωτήματος

51 Από τη δικογραφία προκύπτει ότι με το τέταρτο ερώτημα το εθνικό δικαστήριο ερωτά πώς μπορεί ο αρμόδιος φορέας του κράτους μέλους που οφείλει το συμπλήρωμα παροχών να λάβει τις επίσημες πληροφορίες που προβλέπει η απόφαση 129. Ερωτά ιδίως αν είναι έργο της διοικητικής επιτροπής, δυνάμει του άρθρου 81, στοιχεία α και δ, του κανονισμού 1408/71, ο καθορισμός του φορέα κάθε κράτους μέλους που είναι επιφορτισμένος με την παροχή των πληροφοριών αυτών στον αρμόδιο φορέα του κράτους μέλους που οφείλει το συμπλήρωμα παροχών.

52 Πρέπει σχετικά να επισημανθεί ότι, κατά το άρθρο 81, στοιχείο α, του κανονισμού 1408/71, η διοικητική επιτροπή « χειρίζεται όλα τα διοικητικά θέματα ή τα θέματα ερμηνείας που απορρέουν από τον παρόντα κανονισμό (...) με την επιφύλαξη του δικαιώματος των ενδιαφερομένων αρχών, φορέων και προσώπων να προσφεύγουν στα δικαστήρια και σε διαδικασίες που προβλέπονται από τις νομοθεσίες των κρατών μελών, από τον παρόντα κανονισμό και από τη Συνθήκη ».

53 Το ζήτημα ποιος, μεταξύ των φορέων που μπορούν να ληφθούν υπόψη, είναι, σε κάθε κράτος μέλος, ο αρμόδιος φορέας για την παροχή των πληροφοριών που είναι αναγκαίες για τον υπολογισμό του συμπληρώματος παροχών είναι ζήτημα διοικητικής φύσεως που ανακύπτει στο πλαίσιο του κανονισμού 1408/71.

54 Κατά συνέπεια, για τον καθορισμό του φορέα αυτού είναι αρμόδια η διοικητική επιτροπή κατά το άρθρο 81, στοιχείο α, του κανονισμού 1408/71.

55 Πρέπει εντούτοις να υπογραμμιστεί ότι οι πρακτικές δυσκολίες που παρουσιάζονται κατά την εφαρμογή του κανονισμού 1408/71 δεν μπορούν να απαλλάξουν τους εθνικούς φορείς κοινωνικής ασφαλίσεως από τις υποχρεώσεις που τους επιβάλλει ο κανονισμός αυτός. Εξάλλου, η διοικητική επιτροπή είναι πράγματι επιφορτισμένη με τη ρύθμιση κάθε ζητήματος διοικητικής φύσεως που ανακύπτει στο πλαίσιο του κανονισμού 1408/71, από τη διατύπωση όμως του άρθρου 81, στοιχείο α, του κανονισμού

αυτού προκύπτει ότι η αρμοδιότητα που αναγνωρίστηκε με τον τρόπο αυτό στη διοικητική επιτροπή ουδόλως αποκλείει την προσφυγή σε άλλες διαδικασίες για την επίλυση των ζητημάτων αυτών.

56 Συναφώς, όταν κάποιος που κατοικεί σε ένα κράτος μέλος ισχυρίζεται ότι δικαιούται, εις βάρος άλλου κράτους μέλους, συμπλήρωμα παροχών δυνάμει του άρθρου 77 ή του άρθρου 78 του κανονισμού 1408/71, ο αρμόδιος φορέας αυτού του τελευταίου κράτους μέλους έχει τη δυνατότητα να ζητήσει πληροφορίες από την Επιτροπή και τις αρχές του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου κατοικεί ο αιτών, προκειμένου να πληροφορηθεί ποιος είναι ο αρμόδιος φορέας για την παροχή των πληροφοριών που προβλέπονται στην απόφαση 129.

57 Πράγματι, από το άρθρο 84, παράγραφος 3, του κανονισμού 1408/71 προκύπτει ότι, για την εφαρμογή του κανονισμού αυτού, οι αρχές και οι φορείς των κρατών μελών μπορούν να επικοινωνούν απευθείας μεταξύ τους. Εξάλλου, δυνάμει του άρθρου 5 της Συνθήκης, η Επιτροπή και το κράτος μέλος στο έδαφος του οποίου κατοικεί το πρόσωπο που ζητεί συμπλήρωμα παροχών υπέχουν υποχρέωση έντιμης συνεργασίας με τους φορείς των άλλων κρατών μελών που είναι επιφορτισμένοι να μεριμνούν για την εκτέλεση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον κανονισμό 1408/71.

58 Επομένως, στο τέταρτο ερώτημα που υπέβαλε το εθνικό δικαστήριο πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι στη διοικητική επιτροπή εναπόκειται, δυνάμει του άρθρου 81, στοιχείο α, του κανονισμού 1408/71, να καταρτίσει τον κατάλογο των φορέων των κρατών μελών που είναι επιφορτισμένοι να παρέχουν τις επίσημες πληροφορίες που αναφέρονται στην απόφαση 129. Ο αρμόδιος φορέας του κράτους μέλους από το οποίο ζητείται η καταβολή συμπληρώματος παροχών διατηρεί εντούτοις τη δυνατότητα να απευθυνθεί στην Επιτροπή και στις αρχές του κράτους μέλους, στο έδαφος του οποίου κατοικεί ο αιτών, για να πληροφορηθεί το όνομα του φορέα αυτού του κράτους μέλους που είναι αρμόδιος να παράσχει τις επίσημες πληροφορίες που αναφέρονται στην απόφαση 129.

Επί των δικαστικών εξόδων

59 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η Γερμανική και η Ιταλική Κυβέρνηση και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, που κατέθεσαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος, που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

κρίνοντας επί των ερωτημάτων που του υπέβαλε, με Διάταξη της 29ης Ιουνίου 1989, το Sozialgericht Nürnberg, αποφαίνεται:

1) Όταν, στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 77, παράγραφος 2, στοιχείο β, i, και στο άρθρο 78, παράγραφος 2, στοιχείο β, i, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας, όπως κωδικοποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2001/83 του Συμβουλίου, της 2ας Ιουνίου 1983, το ποσό των παροχών που προβλέπει το κράτος μέλος κατοικίας είναι κατώτερο του ποσού των παροχών που οφείλει άλλο κράτος μέλος, ο δικαιούχος συντάξεως ή το ορφανό του αποθανόντος εργαζομένου δικαιούται να λάβει από τον αρμόδιο φορέα του κράτους αυτού συμπλήρωμα παροχών ίσο προς τη διαφορά μεταξύ των δύο ποσών, ακόμη και όταν η νομοθεσία του κράτους αυτού εξαρτά τη χορήγηση των παροχών από την προϋπόθεση ότι τόσο ο δικαιούχος όσο και το δυνάμενο να ληφθεί υπόψη τέκνο κατοικούν στο εθνικό έδαφος.

2) Λαμβανομένης υπόψη της δηλώσεως που πραγματοποίησε η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας δυνάμει του άρθρου 5 του κανονισμού 1408/71, το επίδομα τέκνων που προβλέπει ο Bundeskindergeldgesetz πρέπει να θεωρηθεί ως παροχή προβλεπόμενη στο άρθρο 77 του κανονισμού αυτού, όταν το επίδομα αυτό ζητείται από τον δικαιούχο συντάξεως λόγω εργατικού ατυχήματος.

3) Το δικαίωμα συμπληρώματος παροχών για τα συντηρούμενα τέκνα δικαιούχων συντάξεων υφίσταται ακόμα και όταν ο δικαιούχος συντάξεως αποκτά δικαίωμα συντάξεως δυνάμει της νομοθεσίας του κράτους μέλους που χορηγεί τις ευνοϊκότερες παροχές, αφού μετέφερε την κατοικία του σε άλλο κράτος μέλος, το οποίο του οφείλει παροχές δυνάμει του άρθρου 77, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71.

4) Το συμπλήρωμα παροχών για συντηρούμενα τέκνα δικαιούχων συντάξεων πρέπει να χορηγείται λαμβανομένων υπόψη όλων των συντηρουμένων τέκνων του δικαιούχου συντάξεως, περιλαμβανομένων και εκείνων που γεννήθηκαν μετά τη μεταφορά της κατοικίας του στο κράτος μέλος που χορηγεί τις λιγότερο ευνοϊκές παροχές.

5) Όταν η νομοθεσία του κράτους μέλους που οφείλει τις παροχές του άρθρου 77 ή του άρθρου 78 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71, ή συμπλήρωμα παροχών, προβλέπει ότι

το ποσό των παροχών αυτών μειώνεται αναλόγως του καθαρού ετησίου εισοδήματος του δικαιούχου και των μελών της οικογενείας του, τα άρθρα 77 και 78 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 επιτρέπουν τη μείωση αυτή στην περίπτωση που ο δικαιούχος κατοικεί στο έδαφος άλλου κράτους μέλους και όχι στο κράτος μέλος που οφείλει τις παροχές. Για να προσδιοριστεί στην περίπτωση αυτή το καθαρό ετήσιο εισόδημα του δικαιούχου και των μελών της οικογενείας του και να υπολογιστεί το ποσό των παροχών ή του συμπληρώματος παροχών του δικαιούχου, ο αρμόδιος φορέας του κράτους μέλους που οφείλει τις παροχές πρέπει να εφαρμόσει τις σχετικές διατάξεις της νομοθεσίας αυτού του κράτους μέλους ως εάν ο δικαιούχος και τα μέλη της οικογενείας του που κατοικούν στο ίδιο κράτος μέλος με αυτόν κατοικούσαν στο έδαφος του κράτους μέλους που οφείλει τις παροχές και εισέπρατταν εκεί τα εισοδήματα που λαμβάνουν στο κράτος μέλος της κατοικίας τους, στηριζόμενος προς τούτο στις πληροφορίες και τα αποδεικτικά στοιχεία που παρέχουν, κατόπιν αιτήσεώς του, ο δικαιούχος και οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους κατοικίας.

6) Στη διοικητική επιτροπή για την κοινωνική ασφάλιση των διακινουμένων εργαζομένων εναπόκειται, δυνάμει του άρθρου 81, στοιχείο α, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71, να καταρτίσει τον κατάλογο των φορέων των κρατών μελών που είναι επιφορτισμένοι να παρέχουν τις επίσημες πληροφορίες που αναφέρονται στην απόφαση 129, της 17ης Οκτωβρίου 1985, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 77, 78 και 79, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 και του άρθρου 10, παράγραφος 1, στοιχείο β, ii, του κανονισμού (ΕΟΚ) 574/72. Ο αρμόδιος φορέας του κράτους μέλους από το οποίο ζητείται η καταβολή συμπληρώματος παροχών διατηρεί εντούτοις τη δυνατότητα να απευθυνθεί στην Επιτροπή και στις αρχές του κράτους μέλους, στο έδαφος του οποίου κατοικεί ο αιτών, για να πληροφορηθεί το όνομα του φορέα αυτού του κράτους μέλους που είναι αρμόδιος να παράσχει τις επίσημες πληροφορίες που αναφέρονται στην απόφαση 129.

Due O'Higgins Moitinho de Almeida Díez de Velasco

Κακούρης Schockweiler Grévisse Zuleeg Kapteyn

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 11 Ιουνίου 1991.

Ο Γραμματέας

J.-G. Giraud

Ο Πρόεδρος

O. Due